

43

USTAWA

z dnia 31 stycznia 1961 r.

o broni, amunicji i materiałach wybuchowych.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o broni bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć broń palną krótką oraz broń myśliwską i sportową.

2. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o amunicji bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć amunicję do broni palnej krótkiej oraz myśliwskiej i sportowej.

3. Gotowe lub obrobione istotne części broni lub amunicji uważa się za broń lub amunicję.

4. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi w drodze rozporządzenia, co należy uważać za istotne części broni lub amunicji.

Art. 2. 1. Osobie fizycznej, której wydano pozwolenie na broń palną krótką, może być przydzielona do użytku broń stanowiąca własność Państwa oraz amunicja do tej broni. Zasady odpłatności za używanie tej broni ustali Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2) Osoba fizyczna, której przydzielono do użytku broń palną krótką (ust. 1), ponosi odpowiedzialność materialną za jej uszkodzenie lub utratę.

Art. 3. Materiałami wybuchowymi w rozumieniu niniejszej ustawy są ciała stałe, ciekłe lub gazowe, które pod działaniem bodźców fizycznych lub chemicznych zdolne są do przemiany wybuchowej, a w wyniku jej do niszczylielskiego oddziaływania na otoczenie.

Rozdział II.

Posiadanie oraz pozbywanie broni i amunicji.

Art. 4. 1. Broń wolno posiadać tylko na podstawie pozwolenia wydanego przez organy Milicji Obywatelskiej. Pozwolenie na broń uprawnia do nabycia, posiadania i noszenia tylko broni określonej w pozwoleniu.

2. Pozwolenie na broń może zawierać zakaz noszenia broni, na którą zostało wydane pozwolenie i uprawnić tylko do posiadania i przechowywania danej broni w pomieszczeniach oznaczonych w pozwoleniu.

3. Pozwolenie na broń żołnierzom wydają właściwe organy wojskowe.

4. Przepisy ust. 1 i 3 nie mają zastosowania:

- 1) do osób wchodzących w skład Sił Zbrojnych, o ile chodzi o broń należącą do ich przepisowego uzbrojenia,
- 2) do osób, które z tytułu swego charakteru służbowego i zgodnie z właściwymi przepisami prawnymi uprawnione są do posiadania określonego rodzaju broni, o ile chodzi o taką broń,
- 3) do osób używających broni palnej w celach sportowych i ćwiczenia w strzelaniu w dozwolonych przez organy administracji państwowej strzelnicach, lecz tylko o ile chodzi o posiadanie broni w obrębie strzelnicy.

5. Wolno posiadać bez pozwolenia wszelkiego rodzaju broń palną wytworzoną przed rokiem 1850.

6. Minister Spraw Wewnętrznych może określić w drodze rozporządzenia inne kategorie osób niż wymienione w ust. 4, które mogą posiadać broń bez pozwolenia wydanego przez organy Milicji Obywatelskiej, jak również inne rodzaje broni niż wymienione w ust. 5, które można posiadać bez takiego pozwolenia.

Art. 5. 1. Organy Milicji Obywatelskiej wydają pozwolenia na broń, jeżeli okoliczności faktyczne, na które powołuje się osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń, uzasadniają wydanie takiego pozwolenia.

2. Organ Milicji Obywatelskiej wydający pozwolenie na broń może sprawdzić, czy osoba ubiegająca się o pozwolenie jest obznajmiona z przepisami dotyczącymi obchodzenia się z daną bronią.

3. Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia organy Milicji Obywatelskiej, właściwe do wydawania pozwoleń na broń oraz wzory pozwoleń na broń.

4. Minister Obrony Narodowej ureguluje sprawy, o których mowa w ust. 3, w stosunku do żołnierzy.

Art. 6. 1. Dla osób przybywających z zagranicy zaświadczenie właściwego urzędu konsularnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zastępuje tymczasowo pozwolenie na broń.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, obowiązane są w ciągu 14 dni od dnia przekroczenia granicy państwowej złożyć wniosek o pozwolenie na broń, a w razie niezłożenia wniosku w tym terminie lub nieotrzymania pozwolenia, zbyć posiadaną broń w sposób zgodny z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Pozwolenie na broń nie może być wydane:

- 1) osobom małoletnim (do lat 18),
- 2) chorym psychicznie,

- 3) osobom znanym jako narkomani lub nałogowi alkoholicy,
- 4) osobom nie posiadającym stałego miejsca zamieszkania lub ustalonego źródła utrzymania,
- 5) osobom, co do których istnieje obawa, że użyją broni w celach sprzecznych z interesem bezpieczeństwa Państwa lub porządku publicznego.

2. Na wniosek rodziców lub tego z nich, któremu wyłącznie służy władza rodzicielska, albo na wniosek opiekuna pozwolenie może być wydane małoletniemu powyżej 16 lat, jednakże tylko na broń sportową.

Art. 8. Organ Milicji Obywatelskiej wydający pozwolenie na broń może zaniechać faktycznego i prawnego uzasadnienia decyzji odmownej, jeżeli uzna, że wymaga tego interes bezpieczeństwa Państwa lub porządek publiczny.

Art. 9. 1. Pozwolenie na broń ważne jest na obszarze całego Państwa.

2. Pozwolenie na broń uprawnia osobę, której zostało wydane, do posiadania amunicji do tej broni.

Art. 10. Osoba posiadająca pozwolenie na broń obowiązana jest w razie zmiany miejsca zamieszkania zawiadomić o tym na piśmie organ Milicji Obywatelskiej, który wydał pozwolenie, najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia zmiany miejsca zamieszkania, jak również w tymże terminie przedstawić właściwemu według jej nowego miejsca zamieszkania organowi Milicji Obywatelskiej odpis powyższego zawiadomienia wraz z pozwoleniem na broń, w celu dokonania jego zarejestrowania.

Art. 11. 1. Organ Milicji Obywatelskiej, który wydał pozwolenie na broń, może cofnąć pozwolenie w każdym czasie, jeżeli odpadły okoliczności faktyczne uzasadniające wydanie pozwolenia. Organ ten powinien to uczynić, skoro ujawnione zostanie, że osoba, której pozwolenie wydano, należy do jednej z kategorii osób wymienionych w art. 7 ust. 1.

2. W przypadku gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem, każdy organ Milicji Obywatelskiej może odebrać pozwolenie i przejąć broń do depozytu, zawiadamiając o tym bezzwłocznie organ Milicji Obywatelskiej, który wydał pozwolenie.

Art. 12. 1. Osoby, którym cofnięto pozwolenie na broń, obowiązane są zbyć tę broń oraz amunicję do niej w terminie określonym przez organ Milicji Obywatelskiej, który wydał pozwolenie.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się także do broni i amunicji, która po osobie zmarłej lub zaginionej przeszła w posiadanie osoby, która nie uzyskała pozwolenia na broń.

3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb zbycia broni i amunicji, o której mowa w ust. 1 i 2.

Art. 13. 1. Broń myśliwską i sportową oraz amunicję do niej można odstępować do czasowego użytku jedynie osobom posiadającym ważne pozwolenie na tego rodzaju broń.

2. Broń i amunicja nie mogą być oddawane w zastaw.

3. W przypadku utraty broni należy o tym zawiadomić bezzwłocznie najbliższy organ Milicji Obywatelskiej. W zawiadomieniu należy wskazać organ Milicji Obywatelskiej, który wydał pozwolenie na utraconą broń.

Art. 14. 1. Urzędom, instytucjom, zakładom i przedsiębiorstwom, którym broń jest niezbędnie potrzebna dla ochrony ich mienia lub bezpieczeństwa życia ich pracowników, jak również szkołom, organizacjom sportowym, przysposobienia wojskowego i innym dla celów ćwiczenia w strzelaniu mogą być wydawane pozwolenia na broń na okaziciela, tj. świadectwa broni, na broń wszelkiego rodzaju i kalibru. Broń tę przydzielają do użytku organy Milicji Obywatelskiej lub organy wojskowe, określone odrębnymi przepisami.

2. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wydadzą dla podległych im lub przez

nich nadzorowanych jednostek, o których mowa w ust. 1, przepisy o posiadaniu, używaniu, ewidencjonowaniu i przechowywaniu broni znajdującej się w dyspozycji powyższych jednostek, Minister Spraw Wewnętrznych zaś na wniosek zarządów głównych organizacji społecznych, o których mowa w ust. 1, wyda przepisy w tym zakresie dla powyższych organizacji społecznych.

3. Organy Milicji Obywatelskiej uprawnione są do kontrolowania przestrzegania przepisów, o których mowa w ust. 2.

Art. 15. 1. Jeżeli interes bezpieczeństwa Państwa lub porządek publiczny tego wymagają, Minister Spraw Wewnętrznych może na całym terenie Państwa lub na jego części zarządzić zdeponowanie wszelkiej lub niektórych rodzajów posiadanej broni w określonych przez siebie miejscach i terminach. Minister Spraw Wewnętrznych może także w takich przypadkach zakazać czasowo noszenia wszelkiej broni lub niektórych jej rodzajów.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy żołnierzy, którym pozwolenie na broń wydały właściwe organy wojskowe.

Art. 16. 1. W razie stwierdzenia, że broń, która przejęta została przez organy Milicji Obywatelskiej do depozytu, nie nadaje się do dalszego użytku, organ Milicji Obywatelskiej, który wydał pozwolenie na daną broń, zarządzi komisyjne zbadanie jej stanu technicznego w celu podjęcia decyzji co do przekazania tej broni na złom.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi zasady i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1.

Rozdział III.

Handel bronią oraz amunicją do niej przez przedsiębiorstwa uspołecznione.

Art. 17. 1. Handel bronią oraz amunicją do niej mogą prowadzić przedsiębiorstwa uspołecznione na podstawie pozwolenia Ministra Handlu Wewnętrznego, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

2. Minister Handlu Wewnętrznego określi w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych sposób magazynowania i ewidencjonowania broni i amunicji w przedsiębiorstwach, o których mowa w ust. 1.

Art. 18. Przedsiębiorstwa handlu bronią podlegają nadzorowi organów Milicji Obywatelskiej. Zakres i sposób sprawowania nadzoru określą Ministrowie Handlu Wewnętrznego i Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia.

Art. 19. 1. Broń oraz amunicję do niej sprzedawać wolno tylko osobom posiadającym ważne pozwolenie na broń.

2. Ministrowie Handlu Wewnętrznego i Spraw Wewnętrznych określą w drodze rozporządzenia warunki sprzedaży broni oraz amunicji.

Rozdział IV.

Wywóz, przywóz i przewóz broni i amunicji.

Art. 20. 1. Wywóz broni oraz amunicji do niej za granicę wymaga pozwolenia wojewódzkiej komendy Milicji Obywatelskiej (równorzędnej) właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej.

2. Osobom wojskowym wydają pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, organy wojskowe określone przez Ministra Obrony Narodowej.

3. Przywóz broni oraz amunicji do niej z zagranicy może nastąpić zgodnie z przepisem art. 6.

4. Przewóz broni oraz amunicji do niej przez terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej może nastąpić na podstawie zaświadczenia właściwego urzędu konsularnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 21. 1. Broń wolno przewozić publicznymi środkami przewozowymi jedynie w stanie nienabitym. Jeżeli względy służbowe wymagają, aby broń była nabita, należy ją zabezpieczyć.

2. Amunicję wolno przewozić publicznymi środkami przewozowymi przy zachowaniu niezbędnych środków bezpieczeństwa.

3. Przesyłanie broni i amunicji pocztą jest zakazane.

Art. 22. 1. Do broni palnej typu wojskowego i amunicji do niej — innej niż broń palna krótka — stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy dotyczące broni palnej krótkiej i amunicji do niej.

2. Za broń typu wojskowego uważać należy broń nadającą się do używania przez wojsko dla celów służbowych.

3. Wywóz broni, o której mowa w ust. 1, za granicę wymaga pozwolenia Ministra Obrony Narodowej lub organu przez niego upoważnionego.

Rozdział V.

Materiały wybuchowe.

Art. 23. Handel materiałami wybuchowymi wolno prowadzić tylko na podstawie pozwolenia właściwego organu do spraw handlu prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), wydanego w porozumieniu z właściwą wojewódzką komendą Milicji Obywatelskiej (równorzędną).

Art. 24. 1. Nabywanie, przechowywanie i używanie materiałów wybuchowych dla celów przemysłowych oraz eksploatacji rolnej i leśnej może nastąpić tylko na podstawie pozwolenia:

- 1) ministra (kierownika urzędu centralnego), któremu podlega zakład gospodarki uspołecznionej,
- 2) kierownika organu administracji prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) wyznaczonego przez to prezydium — w stosunku do pozostałych zakładów położonych na terenie jej działania.

2. Uprawnienia do wydawania pozwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być przekazane kierownikom jednostek organizacyjnych, w stosunku do zakładów, nad którymi sprawują bezpośredni nadzór.

3. Pozwolenie (ust. 1 i 2) wydaje się na nazwisko kierownika zakładu (głównego inżyniera, kierownika robót) lub osób uprawnionych do ich zastępowania.

4. Osoby posiadające pozwolenie na broń myśliwską lub sportową mogą na podstawie tego pozwolenia nabywać proch strzelniczy na warunkach określonych w drodze rozporządzenia przez Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

5. Poza przypadkami objętymi ust. 1, 2 i 4 nabywanie, przechowywanie i używanie materiałów wybuchowych jest zakazane. Jedynie w przypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie wojewódzka komenda Milicji Obywatelskiej (równorzędna) może zezwolić na nabycie i użycie materiałów wybuchowych na warunkach określonych w pozwoleniu.

Art. 25. 1. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) określą, każdy w swoim zakresie działania, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych warunki przeładunku, przechowywania i używania materiałów wybuchowych przez zakłady im podległe lub przez nich nadzorowane.

2. Prezesi zarządów głównych właściwych central spółdzielni uregulują, każdy w swoim zakresie działania, w uzgodnieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych sprawy,

o których mowa w ust. 1, co do materiałów wybuchowych nabywanych przez zakłady nadzorowane przez centrale spółdzielni.

3. Warunki przewozu materiałów wybuchowych w transporcie samochodowym określi Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Obrony Narodowej oraz Przemysłu Chemicznego.

4. Przesyłanie materiałów wybuchowych pocztą jest zakazane.

5. Ministrowie nadzorujący produkcję artykułów wyrabianych przy użyciu materiałów wybuchowych oraz Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości określą w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Handlu Wewnętrznego warunki magazynowania, przeladunku oraz sposób obchodzenia się z tymi artykułami.

Art. 26. 1. Organy Milicji Obywatelskiej uprawnione są do kontrolowania przewozu materiałów wybuchowych pod względem zachowania środków bezpieczeństwa oraz do kontrolowania składów materiałów wybuchowych co do zgodności przechowywanych w nich materiałów wybuchowych z prowadzoną ewidencją tych materiałów.

2. O spostrzeżonych uchybieniach organy Milicji Obywatelskiej powinny bezzwłocznie zawiadamiać nadrzędny organ dysponenta kontrolowanych materiałów wybuchowych.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą materiałów wybuchowych, będących w dyspozycji wojska.

Rozdział VI.

Przepisy karne.

Art. 27. 1. Kto bezprawnie wyrabia, posiada lub pozbywa wiatrówkę lub inną broń sportową, działającą na zasadzie sprężanego powietrza

— podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 4.500 zł.

2. Tej samej karze podlega, kto wykracza przeciw przepisom art. 4 ust. 2, art. 10, art. 13, art. 15 ust. 1, art. 21 i art. 25 ust. 4 oraz przepisom wydanym na podstawie art. 32.

3. W sprawach o wykroczenia wymienione w ust. 1 i 2 można ponadto orzec przepadek broni, amunicji lub materiałów wybuchowych.

4. Orzekanie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym, przy czym kolegia karno-administracyjne mogą orzekać karę aresztu.

Art. 28. 1. Kto bezprawnie pozbywa broń palną lub amunicję do takiej broni albo materiały wybuchowe lub przyrządy wybuchowe

— podlega karze więzienia do lat trzech lub aresztu do lat trzech.

2. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 albo skazania lub uwolnienia od kary za przestępstwo określone w art. 4 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 192 z późniejszymi zmianami) broń palna, amunicja, materiały wybuchowe lub przyrządy wybuchowe podlegają przepadkowi.

Rozdział VII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 29. 1. Dla szefów przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz

członków personelu dyplomatycznego tych przedstawicielstw legitymacja wydana przez Ministra Spraw Zagranicznych, stwierdzająca przynależność tych osób do korpusu dyplomatycznego, zastępuje pozwolenie na broń.

2. W stosunku do pozostałych osób, należących do personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i do osób należących do personelu urzędów konsularnych państw obcych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stosuje się przepisy art. 4, z tym że podania o wydanie pozwolenia na broń osoby te składają za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Do osób wymienionych w ust. 1 posiadających obywatelstwo państwa wysyłającego nie mają zastosowania przepisy art. 20 ust. 1 i 3.

Art. 30. Uprawnienia Ministra Obrony Narodowej, przewidziane w art. 4 ust. 3, art. 5 ust. 4 i art. 20 ust. 2, przysługują w stosunku do żołnierzy wojsk wewnętrznych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Art. 31. Pozwolenia wydane na podstawie przepisów z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. Nr 94, poz. 807 z późniejszymi zmianami) zachowują swą ważność na czas, na jaki zostały wydane.

Art. 32. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej może w drodze rozporządzenia rozciągnąć przepisy niniejszej ustawy w całości lub w części na poszczególne rodzaje broni białej, jak również przedmioty i narzędzia oraz istotne składniki materiałów wybuchowych, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu publicznemu.

Art. 33. Przepisy niniejszej ustawy nie mają zastosowania do wywozu, przywozu oraz przewozu przez terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej broni, amunicji i materiałów wybuchowych w celach handlowych lub przemysłowych przez uprawnione do tego przedsiębiorstwa lub instytucje.

Art. 34. Urzędy celne, kolejowe i pocztowe oraz ich organy obowiązane są zatrzymać każdą przesyłkę zawierającą broń, amunicję lub materiały wybuchowe, przesłaną niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy, zawiadamiając o tym najbliższy organ Milicji Obywatelskiej.

Art. 35. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów szczególnych o nabywaniu, przechowywaniu i używaniu materiałów wybuchowych w zakładach górniczych oraz przepisów prawa celnego.

Art. 36. 1. Tracą moc przepisy z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. Nr 94, poz. 807 z późniejszymi zmianami).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie zachowują moc przepisy dotychczasowe.

Art. 37. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki